

NORGES HØYESTERETT

Den 22. desember 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Matheson og Bergh i

HR-2020-2495-U, (sak nr. 20-149642SIV-HRET), sivil sak, anke over sakskostnadsavgjørelse:

Vangberg Boligutvikling AS (advokat Per-Ellef Krokan)

mot

Consto Nord AS (advokat Bjørn Arne Jakobsen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder særskilt anke over sakskostnadsavgjørelse i dom fra lagmannsretten om sluttoppgjør for entreprisarbeider.
- (2) Nord-Troms tingrett avsa 26. august 2019 dom med slik domsslutning:
 - «1. Vangberg Boligutvikling AS betaler 33 811 892 trettitremillioneråttehundreogellevetusenåttehundreogtittito – kroner til Consto Nord AS innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen. Beløpet tillegges lovens forsinkelsesrenter fra 29. oktober 2017 og frem til betaling skjer.
 2. Partene bærer sine egne sakskostnader. Partene dekker i fellesskap kostnadene til fagkyndige meddommere etter særskilt fastsettelse.»
- (3) Vangberg Boligutvikling anket dommen til lagmannsretten. Consto Nord innga avledet anke.
- (4) Hålogaland lagmannsrett avsa 10. juli 2020 dom med slik domsslutning:
 - «1. Vangberg Boligutvikling AS betaler 29 825 025 kroner til Consto Nord AS innen 2 uker fra forkynnelsen av dommen. Beløpet tillegges lovens forsinkelsesrenter fra 30. oktober 2017 og fram til betaling skjer.
 2. Partene bærer sine egne sakskostnader.»
- (5) Vangberg Boligutvikling begjærte dommen rettet på grunn av feil ved fastsettelsen av domsbeløpet og anførte også at Vangberg Boligutvikling skulle vært tilkjent sakskostnader

med resultatet etter retting. Consto Nord var enig i at slutningen punkt 1 skulle rettes. Lagmannsretten rettet 25. august 2020, etter tvisteloven § 19-8, domsslutningen punkt 1, slik at det tilkjente beløpet er 21 876 887 kroner.

- (6) Begge parter har anket dommen til Høyesterett. Ved ankeutvalgets beslutning i sak nr. 20-149517SIV-HRET er ankene over lagmannsrettens dom ikke tillatt fremmet.
- (7) *Vangberg Boligutvikling AS* har i tillegg anket særskilt over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse og har anført at den er truffet på uriktig faktisk grunnlag, fordi domsresultatet er endret, og at *Vangberg Boligutvikling* nå har vunnet saken i det vesentlige eller fått medhold av betydning. Det vises videre til at *Vangberg Boligutvikling* gjennom hele prosessen har utvist forliksvilje.
- (8) Det er lagt ned slik påstand:
- «1. *Vangberg Boligutvikling AS* tilkjennes sakens omkostninger for tingrett og lagmannsrett i samsvar med omkostningsoppgaver inngitt for tingrett og lagmannsrett.
 2. *Consto Nord AS* erstatter *Vangberg Boligutvikling AS* sakens omkostninger for Høyesterett.»
- (9) *Consto Nord AS* har når det gjelder sakskostnadsavgjørelsen sluttet seg til lagmannsrettens begrunnelse og slutning.
- (10) Det er lagt ned slik påstand:
- «Prinsipalt: Anken nektes fremmet.
- Subsidiært: Anken forkastes.
- I begge tilfeller: *Vangberg Boligutvikling AS* dømmes til å erstatte *Consto Nord AS* sine saksomkostninger.»
- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en særskilt sakskostnadsanke, som etter tvisteloven § 20-9 tredje ledd første punktum behandles etter reglene for anke over kjennelser. Ankeutvalget kan etter andre punktum bare prøve lovanvendelsen, saksbehandlingen og bevisvurderingen så langt den utelukkende gjelder sakskostnadsavgjørelsen.
- (12) Saken gjaldt sluttoppgjør i forbindelse med et større entreprisoppdrag. Både tingretten og lagmannsretten tok stilling til en rekke enkeltposter. På grunnlag av konklusjonen for de enkelte postene foretok man en samlet oppstilling som ledet fram til domsresultatet – det beløpet byggherren, *Vangberg Boligutvikling*, skal betale. Lagmannsrettens retting av domsbeløpet skyldtes at man i dommen gjorde feil ved utarbeidelsen av denne oppstillingen.
- (13) I stevningen til tingretten la *Consto Nord* ned påstand om at *Vangberg Boligutvikling* skulle dømmes til å betale et «beløp etter rettens skjønn oppad begrenset til kr 60.000.000,- med tillegg av forsinkelsesrenter». Dette var også påstanden som ble nedlagt under hovedforhandlingen. Ved tingrettens dom ble *Consto Nord* tilkjent ca. 34 millioner kroner.

- (14) Vangberg Boligutvikling anket tingrettens dom og la ned påstand om frifinnelse. Consto Nord påsto anken forkastet og innga dessuten avledet anke med påstand om at Vangberg Boligutvikling skulle dømmes til å betale et «beløp etter rettens skjønn oppad begrenset til kr 10.527.396,- med tillegg av forsinkelsesrenter». Consto Nord gjorde således for lagmannsretten gjeldende at Vangberg Boligutvikling samlet skulle betale ca. 45 millioner kroner.
- (15) Ankeutvalget bemerker at Consto Nord's påstander gikk ut på tilkjenning av et beløp etter rettens skjønn. Slik kravet var bygd opp, må det imidlertid forstås slik at man i realiteten gjorde gjeldende krav om de angitte maksimumsbeløpene. Disse må derfor være avgjørende ved bedømmelsen av i hvilken utstrekning Consto Nord har nådd frem i saken, jf. blant annet Rt-2012-1696 avsnitt 16.
- (16) Det resultatet som fulgte av lagmannsrettens dom før rettingen, var at Vangberg Boligutvikling skulle betale ca. 30 millioner kroner til Consto Nord. Ved rettingen ble Vangberg Boligutviklings betalingsplikt redusert med ca. 8 millioner kroner til ca. 22 millioner kroner. Etter dette er Consto Nord tilkjent noe under halvparten av det beløpet man krevde for lagmannsretten og ned mot en tredjedel av det man krevde for tingretten.
- (17) Lagmannsretten begrunnet sin avgjørelse av sakskostnadene på følgende måte:
- «Hvorvidt en av partene har vunnet saken, det vil si fått medhold fullt ut eller i det vesentlige, skal etter tvisteloven § 20-2 annet ledd bero på en vurdering av det samlede utfallet. Etter lagmannsrettens syn kan ingen av partene anses for å ha fått medhold fullt ut eller i det vesentlige ved en vurdering av det samlede utfallet. Slik lagmannsretten ser det kan heller ingen av partene anses for å ha fått «medhold av betydning uten å vinne saken», jf. tvisteloven § 20-3. Vangberg kommer noe bedre ut enn i tingretten, men hensyntatt de beløpsmessige kravene i saken, har de langt fra fått medhold av betydning. Det foreligger derfor ikke grunnlag for å tilkjenne noen av partene sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. Partenes respektive forlikstilbud tidligere i prosessen har heller ikke fått betydning for lagmannsrettens avgjørelse av sakskostnadsspørsmålet. Lagmannsretten kan heller ikke se at det er tungtveiende grunner som taler for at noen av partene skal tilkjennes sakskostnader etter § 20-3.
- Hver av partene må derfor bære sine egne sakskostnader. De samme synspunkter gjør seg gjeldende for sakskostnadene for tingretten, jf. tvisteloven § 20-9 annet ledd.»
- (18) Ankeutvalget bemerker at lagmannsrettens begrunnelse er uklar. I sin drøftelse av om saken er vunnet, jf. tvisteloven § 20-2, gir retten samtidig uttrykk for at ingen av partene har fått «medhold av betydning uten å vinne saken». Dette er grunnvilkåret i tvisteloven § 20-3 og uten betydning for anvendelsen av § 20-2. I det følgende drøfter lagmannsretten om vilkåret om «tungtveiende grunner» i § 20-3 er oppfylt. Dette gir imidlertid bare mening hvis grunnvilkåret i denne bestemmelsen anses å være oppfylt.
- (19) Slik ankeutvalget ser det, er det også etter rettingen av domsbeløpet klart at ingen av partene har fått medhold «fullt ut eller i det vesentlige», jf. tvisteloven § 20-2 andre ledd, verken for tingretten eller lagmannsretten. Dermed har ingen av partene krav på sakskostnader etter § 20-2 første ledd.
- (20) Det videre spørsmålet er om det er grunnlag for å tilkjenne noen av partene sakskostnader etter tvisteloven § 20-3. Grunnvilkåret for dette er som påpekt at parten har fått «medhold av

betydning». Det avgjørende i denne sammenheng er om det ville være rimelig å forlange at parten skulle akseptert motpartens standpunkt, jf. blant annet HR-2019-1611-U avsnitt 18.

- (21) Ankeutvalget anser det klart at begge parter har fått *medhold av betydning*, uavhengig av om man tar utgangspunkt i domsbeløpet før eller etter rettingen. Dersom lagmannsretten skal forstås slik at man bygger på noe annet, er dette uriktig lovanvendelse. Ankeutvalget går ikke nærmere inn på dette fordi utvalget er kommet til at lagmannsrettens avgjørelse av sakskostnadene uansett må oppheves på grunn av saksbehandlingsfeil.
- (22) For at en part som har fått medhold av betydning, skal kunne tilkjennes sakskostnader helt eller delvis etter tvisteloven § 20-3, må det foreliggende «tungtveiende grunner». Lagmannsretten uttaler at dette vilkåret ikke er oppfylt og bemerker at fremsatte forlikstilbud ikke har fått betydning. Grunnlaget for lagmannsrettens vurdering er imidlertid domsbeløpet slik det var før rettingen. Vangberg Boligutvikling har i anken over sakskostnadsavgjørelsen gjort gjeldende at man før sak ble anlagt fremsatte forlikstilbud som ville stilt Consto Nord i tilnærmet samme stilling som den som foreligger ved lagmannsrettens dom etter at den er rettet.
- (23) Fremsatte forlikstilbud er av betydning ved vurderingen av om det foreligger *tungtveiende grunner*, jf. henvisningen i § 20-3 til momentene i § 20-2 tredje ledd andre punktum. At lagmannsretten har foretatt denne vurderingen med utgangspunkt i et uriktig domsbeløp – beløpet før retting – utgjør en saksbehandlingsfeil. Med de opplysningene som foreligger om fremsatte forlikstilbud, er det etter ankeutvalgets syn nærliggende at feilen kan ha hatt betydningen for avgjørelsen av sakskostnadene for tingretten og lagmannsretten. I et tilfelle som dette, hvor det foreligger en klar og betydelig feil, kan det ikke stilles strenge krav til sannsynligheten for at feilen har virket inn.
- (24) Saken er ikke tilstrekkelig opplyst til at ankeutvalget kan treffe ny avgjørelse om sakskostnadene, jf. tvisteloven § 20-9 tredje ledd tredje punktum. Lagmannsrettens dom, slutningen punkt 2 må dermed oppheves.
- (25) Vangberg Boligutvikling har etter dette vunnet saken for Høyesterett for så vidt gjelder den særskilte anken over sakskostnadene og har krevd dekning av sine sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2. Det er lagt ned påstand om sakskostnader, men ikke angitt noe beløp særskilt for denne anken. Ankeutvalget setter skjønnsmessig nødvendige sakskostnader til 5 000 kroner inkludert merverdiavgift, med tillegg av rettsgebyret på 7 032 kroner.
- (26) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse, domsslutningen punkt 2, oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Consto Nord AS til Vangberg Boligutvikling AS 12 032 – tolv tusen og trettito – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Dokumentet er i samsvar med originalen:
Hege Kristine Aakre